

3. »Standstill«-forpligtelsen i EØF-traktatens artikel 31 er absolut; den åbner ikke mulighed for nogen, selv delvis eller midlertidig, undtagelse.
4. Beskyttelsesforanstaltningerne i artikel 226 kan kun tillades inden for rammerne af den særlige procedure i denne artikel, dvs. på grundlag af en udtrykkelig og utvetydig ansøgning fra den pågældende regering, eftersom foranstaltningerne udgør undtagelser fra traktatens regler, som kan forstyrre fællesmarkedets funktion.
5. Medlemsstaterne kan ikke med støtte hverken i en situations hastende karakter eller i dens alvor omgå proceduren efter artikel 226. Denne procedure udelukker ved selve den omstændighed, at den er blevet foreskrevet som en hastesag, enhver ensidig handling fra medlemsstaternes side.
6. EØF-traktatens artikel 36 omhandler i modsætning til traktatens artikel 226 tilfælde af ikke-økonomisk art, som ikke kan komme i strid med principperne i artiklerne 30 til 34. Denne artikel er navnlig ikke en almen beskyttelsesklausul, som føjer sig til den, der er fastsat i artikel 226, og som tillader medlemsstaterne ved en ensidig handling at fravige den procedure og de garantier, som den sidstnævnte artikel foreskriver.

I sag 7/61

KOMMISSIONEN FOR DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE FÆLLESSKAB, repræsenteret af sin juridiske rådgiver, Giancarlo Olmi, som befuldmægtiget, med valgt adresse i Luxembourg hos Henri Manzanarès, sekretær ved de europæiske udøvende organers juridiske tjeneste, 2, place de Metz,

sagsøger,

mod

REGERINGEN FOR DEN ITALIENSKE REPUBLIK: repræsenteret af professor Riccardo Monaco, leder af udenrigsministeriets diplomatiske og juridiske afdeling (under de mundtlige forhandlinger afløst af Dr. Paolo Massimo Antici, rådgiver ved Den italienske Republiks ambassade i Luxembourg), som befuldmægtiget, bistået af Pietro Peronaci, fungerende statsadvokat, med valgt adresse i Luxembourg ved den italienske ambassade, 5, rue Marie-Adélaïde,

sagsøgt,

angående et krav om, at Domstolen kender for ret, at Den italienske Republik ikke har overholdt en forpligtelse, der påhviler den i henhold til traktaten om oprettelse af EØF, ved uden at følge den procedure, der er foreskrevet for anvendelsen af beskyttelsesklausulerne, at have standset indførslerne fra medlemsstaterne af følgende varer, hvis liberalisering den har konsolideret i henhold til artikel 31, stk. 2 i traktaten om oprettelsen af EØF:

- levende svin, ikke beregnet til slagting,
- spæk uden kødlag og svinefedt, ikke udpresset eller udsaltet, friskt, kølet, frosset, saltet eller i saltlage, tørret eller røget,

- svinefedt eller andre animalske fedtstoffer, udpresset eller udsmetet,
 - kogte skinker,
- afsiger

DOMSTOLEN

sammensat af: præsidenten A. M. Donner, afdelingsformændene O. Riese og J. Rueff, dommerne L. Delvaux (refererende), Ch. L. Hammes, R. Rossi og N. Catalano,

generaladvokat: M. Lagrange
justitssekretær: A. Van Houtte

følgende

DOM

Præmisser

A — Vedrørende sagens genstand

Det fremgår af den korrespondance, der har fundet sted mellem parterne fra 1. januar 1961, og som er indleveret til Domstolens justitskontor den 18. november 1961, at den italienske regering til sidst har rettet sig efter Kommissionens synspunkt og fra 1. juli 1961 har indført en mindsteprisordning for visse af de omhandlede produkter, samtidig med at den på den anden side har genindført fuldstændig importfrihed for de andre;

det påhviler Domstolen at undersøge, om påstandene i stævningen ikke nu er blevet genstandsløse, således at sagen bør afvises;

det følger af traktatens artikel 171, at sagen har til formål, at Domstolen skal fastslå, at en medlemsstat ikke har overholdt en forpligtelse, der påhviler den i henhold til traktaten;

det tilkommer Domstolen at afgøre, om der foreligger misligholdelse, uden at det først er nødvendigt at undersøge, om den pågældende stat, efter at sagen er anlagt, har truffet forholdsregler med henblik på at bringe overtrædelsen til ophør;

det er rigtigt, at artikel 169, stk. 2 kun giver Kommissionen ret til at indbringe sagen for Domstolen, hvis den omhandlede medlemstat ikke retter sig efter Kommissionens udtalelse inden for den frist, som Kommissionen har fastsat, en frist, som gør det

muligt for den pågældende stat at bringe sine forhold i overensstemmelse med forskrifterne i traktaten;

hvis medlemsstaten i øvrigt ikke retter sig efter denne udtalelse inden for den heri foreskrevne frist, kan Kommissionen ikke berøves retten til at opnå en afgørelse fra Domstolen vedrørende misligholdelsen af de forpligtelser, som følger af traktaten;

i den foreliggende sag har Kommissionen, skønt den anerkender, at den italienske regering til sidst, men efter udløbet af den ovenfor omtalte frist, har overholdt sine forpligtelser, en retlig interesse i at få afgjort spørgsmålet, om der forelå en misligholdelse;

søgsmålet kan derfor ikke anses for at være uden genstand.

B — Vedrørende sagens antagelse til realitetsbehandling

Der er fremsat 3 afvisningsgrunde.

- a) Ved den første hævdes det, at Kommissionens skrivelse af 21. december 1960 ikke var en »begrundet udtalelse«, således som dette forstås i traktatens artikel 169, fordi det ikke deri blev undersøgt, om de argumenter, som den italienske regering havde fremført vedrørende eksistensen og alvoren af krisen på markedet for svinekød og nødvendigheden af de midlertidige foranstaltninger, som var truffet for at bringe denne krise til ophør, var relevante;

den udtalelse, som omhandles i traktatens artikel 169, må betragtes som tilstrækkeligt retligt begrundet, når den, som i den foreliggende sag, indeholder en sammenhængende fremstilling af de grunde, som har ført Kommissionen til den opfattelse, at den pågældende stat ikke har overholdt en forpligtelse, der påhviler den i henhold til traktaten;

den ovenfor nævnte skrivelse af 21. december 1960 opfylder dette krav, selv om den ikke er affattet på korrekt måde.

- b) Sagsøgte hævder for det andet, at der foreligger en modsigelse mellem Kommissionens holdning på datoen for den begrundede udtalelse, den 21. december 1960, hvor den mente sig i stand til at vurdere situationen og fremsætte en begrundet udtalelse, og holdningen på datoen for svaret på ansøgningen om at anvende beskyttelsesforanstaltninger, den 10. marts 1961, hvor den erklærede, at den afventede de nødvendige oplysninger for at kunne udtale sig om ansøgningen;

en ansøgning efter traktatens artikel 226 kræver på én gang en undersøgelse og en vurdering af de faktiske omstændigheder efterfulgt af en beslutning, kort sagt gennemførelsen af en vis procedure;

derimod kan artikel 169, stk. 1 anvendes hver gang, Kommissionen med rette eller urette finder, at en medlemsstat ikke har overholdt en forpligtelse, der påhviler den i henhold til traktaten;

der ses ikke at foreligge nogen modsigelse mellem Kommissionens holdning på det tidspunkt, hvor den fremsatte den begrundede udtalelse, og dens holdning på det tidspunkt, hvor den svarede på ansøgningen om at anvende beskyttelsesforanstaltninger.

- c) Sagsøgte hævder for det tredje, at søgsmålet efter artikel 169, stk. 2 kun kan antages til realitetsbehandling, hvis den omhandlede stat ikke har rettet sig efter den begrundede udtalelse, og at sagsøgte faktisk har rettet sig herefter ved den 5. januar 1961, før udløbet af den foreskrevne frist, at tilstille Kommissionen en ansøgning efter artikel 226 om at anvende beskyttelsesforanstaltninger;

for at rette sig efter den begrundede udtalelse skulle den italienske regering i rette tid have indledt de nødvendige skridt for at bringe de ophævelsesforanstaltninger, som blev anset for stridende mod artikel 31, til ophør; forelæggelse af en ansøgning om at anvende beskyttelsesforanstaltninger har en helt anden betydning;

af de ovenfor nævnte grunde bør de af sagsøgte fremførte indsigelser imod sagens antagelse til realitetsbehandling forkastes.

C — Vedrørende realiteten

Selv om sagsøgte ikke udtrykkeligt bestrider, at det er i strid med forskrifterne i traktatens artikel 31, at en medlemsstat genindfører restriktive importforanstaltninger for produkter, hvis liberalisering er blevet konsolideret mellem medlemsstaterne, fremfører sagsøgte imidlertid flere indsigelser, hvorved det søges godtgjort, at denne tilsidesættelse af artikel 31 ikke desto mindre under de betingelser og omstændigheder, som ligger til grund for den nærværende sag, ikke er en misligholdelse fra Den italienske Republiks side af dens forpligtelser efter traktaten;

- a) Sagsøgte gør først og fremmest gældende, at de vedtagne foranstaltninger er af foreløbig art; den hævder, at dens vilje til så hurtigt som muligt at genindføre den frie indførsel af de omhandlede produkter er påvist ved, at den gentagne gange og for korte perioder har fastsat gyldighedsperioden for de foranstaltninger, der begrænsede indførslen;

»standstill«-forpligtelsen i artikel 31 er absolut; den åbner ikke mulighed for nogen, selv delvis eller midlertidig, undtagelse; den fortolkning, som sagsøgte påberåber sig, ville åbne vejen for ensidige handlinger fra medlemsstaternes side, der ville gå stik imod det formål, som traktaten forfølger vedrørende de frie varebevægelser;

denne indsigelse fra sagsøgte kan således ikke tages til følge.

- b) Sagsøgte hævder endvidere, at artikel 226 om beskyttelsesforanstaltningerne skulle kunne anvendes i den foreliggende sag, og at Kommissionen skulle have udtalt sig herom, selv om den ikke formelt blev opfordret dertil før den 5. januar 1961;

beskyttelsesforanstaltningerne i artikel 226 kan kun tillades inden for rammerne af den særlig procedure i denne artikel, dvs. på grundlag af en formel og utvetydig ansøgning fra den pågældende regering, eftersom foranstaltningerne udgør undtagelser fra traktatens regler, som kan forstyrre fællesmarkedets funktion;

i nærværende tilfælde handlede den italienske regerings skrivelse af 20. juni 1960 kun om de foranstaltninger, som regeringen havde vedtaget, og hentydede ikke engang til beskyttelsesforanstaltninger, som er betinget af en tilladelse fra Kommissionen;

følgelig havde Kommissionen ikke pligt til at udtale sig om ansøgningen om beskyttelsesforanstaltninger før den 5. januar 1961, den dag, hvor sagsøgte udtrykkeligt opfordrede den hertil.

- c) Sagsøgte hævder for det tredje, at den ikke rådede over noget andet middel end et midlertidigt importstop til at afhjælpe de kunstigt lave priser, som dominerede inden for svinekødssektoren; i øvrigt har enhver stat efter offentligretlige principper i hastende tilfælde ret til at vedtage de nødvendige midlertidige foranstaltninger for at afhjælpe alvorlige begivenheder;

artikel 226 indeholder en udtrykkelig bestemmelse, som foreskriver en behandling som hastesag, hvorved det bliver muligt hurtigst muligt at afhjælpe de mest alvorlige situationer;

selve den omstændighed, at der er foreskrevet en mulighed for hastesager, udelukker enhver ensidig handling fra medlemsstaternes side, som derfor ikke hverken med støtte i situationens hastende karakter eller i dens alvor kan omgå proceduren efter artikel 226;

i den nærværende sag blev en sådan procedure først indledt flere måneder efter, at tvistens administrative fase var begyndt;

de indsigelser, der støttes på nødvendigheden og den hastende karakter, kan derfor ikke tages til følge.

- d) Sagsøgte påberåber sig til slut traktatens artikel 36, der navnlig tillader indførselsforbud, som begrundes i hensynet til den offentlige orden; ifølge sagsøgte burde Kommissionen, efter at den havde fået forelagt problemet, af egen drift have undersøgt, om artikel 36 kunne anvendes i den foreliggende sag;

artikel 36 omhandler i modsætning til artikel 226 tilfælde af ikke-økonomisk art, som ikke kan komme i strid med principperne i artiklerne 30 til 34, hvilket fremgår af det sidste punktum i denne artikel;

denne bestemmelse er navnlig ikke en almen beskyttelsesklausul, som følger sig til den, der er fastsat i artikel 226, og som tillader medlemsstaterne ved en ensidig handling at fravige den procedure og de garantier, som den sidstnævnte artikel foreskriver;

endelig var der intet, der a priori kunne lade Kommissionen formode, at de midlertidige importrestriktioner, som den italienske regering pludselig havde besluttet, kunne være berettigede efter artikel 36, idet denne indsigelse ikke blev nævnt under de forhandlinger, der gik forud for den judicielle fase;

denne indsigelse kan ikke tages til følge;

af de ovenfor nævnte grunde findes søgsmålet at have fornødent grundlag.

På grundlag af disse præmisser,

udtaler

DOMSTOLEN

idet den forkaster enhver anden videregående eller hermed uforenelig påstand, at den foreliggende sag kan antages til realitetsbehandling. Det bestemmes:

Den italienske regering har ved midlertidigt at standse importen af de omhandlede produkter fra medlemsstaterne undladt at overholde forpligtelsen efter traktatens artikel 31, stk. 1.

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 19. december 1961.